

- 12. ւորաց եւ որ շատ եւ որ սակաւ
- 13. ար թուենք ունիցին այսմն (s!) պահ
- 14. ար անիս տրն (առանց պատուի) քս
հատ ու սէ (s!) ի միո
- 15. ուս (s!) անգամ գալըստեան ամ էն.
- 16. եւ որ ոք կ ամ եսցի հանել վանի
- 17. իցս սբ Գեղարդայ կ ամ ծախել կ ամ
- 18. գրաւն դնել ասկայնոցս եւ
- 19. այլց յանէծս կայենայ եւ
- 20. Դադանայ եւ խաչայհան (s!)
- 21. վացն աոցէ եւ սեւերե
- 22. ս առ յիս գայցէ ամէն:
- 23. Շինեցաւ ձեռամբ Քան
- 24. աքեոցի մեղայց ար տ ոս
- 25. կէրիճ Աւէտին. թվ. ՌՃՍԷ.

ԾԱՆՕԹ.— Այժմ պահուում է էջմիածնի մասանց խորանում. մեծութիւնն է 51×25½ սմ.: Տես մեր Գրչութեան արուեստը Գ. §29, տախտ. Ժէ: Ստ. Մխիթարեան Ստոր. Այրիվանաց եր. 8: Շահյ. Ա. եր. 66:

ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ Ա. 37.

Բ. Գրքի եր. 3-4. պատկ. 123.

ԿԵԶԱՌԻՍ

Լուսաւորչի տաճարի հարաւային դրան կամարակալ քարի վերայ.

- 1. †ՆԶԲ Թ. Հա. ի թագաւորութե
- 2. ան Գագկա եւ ի հայրապէտութեան ան
- 3. Սարգսի ես Գրիգ որ մագիստ ո ոս որդի
Հասան
- 4. ա շինէցի զէկէզէցիս ինձ ի բարէխ ո սութն
(s!) եւ ի
- 5. մ պատրոնին եւ իմ որ դեացն. որ ք
ընթէոնոյք զ
- 6. իս յաղաւթս յիշէցէք ի քս աղաչեմ

ԾԱՆՕԹ.— Նմանահանութիւնը եւ ընթերցումը մեր Գրչութեան Ար. Գ. §18. Տախտ. ԺԱ:

Շահյ. Բ. 192: Ալիշ. Այր. 259: Սմբատեան. Գեղարքունի. 349: Լալ. Աղգ. Հանդ. XXIII. 126: Կոստանեան Վիմ. Տար. 18:

ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ Ա. 38.

Բ. Գրքի եր. 7-8. պատկ. 124.

ԿԵԶԱՌԻՍ

(Լուսաւորչի տաճարի ճակատին)

- 1. Ի հինգ հարիւր երրորդի ամի թուականութեանս Թ որ գոմ կա ն ի թագաւ որ-

ութեանն սբ եւ ինքնակալ թ ագաւ ո որ ին Կոստ(ա)նդեա Մաւնուժախին բերաւ ոսկի մատանիս զոր հղաւ ըին եւ առաքինոյն բա(րե)

- 2. պաշտին Գրիգ որ ո մագիստ ո ոսին կիտաւնտին եւ դուկին Վասպուրահանի եւ Տարաւնո Արշ(ա)կունոյն եւ հայկազն(ո)յն մեծաւ աշխատութբ ազատեալ էր զմեծ եւ զհոչակաւ որ եկեղ(ե)
- 3. ցիքս իւր եւ ոչ այլ ինչ հայցէ բայց միայն աղաւթս առնել սբ եւ ինքնակալ թագաւ որ ին Կոստանդեայ ընդ նմին եւ ծա(ոս)ին Քի Գրիգ որ ոյ եւ որ դոց իւրոց եւ յիշատակ կարգեալ յեկեղեցիքս կ
- 4. եւչառուաց ցուր! մագիստ ո ոսն կենդանի է ամե ա նայն շարաթ աւր զժամն Հասանա արա(ս)ցեն անխափան եւ յետ ելիցն մագիստ ո ոսին արա(ս)ցեն անխափան արդ որ ոք այսմ վճռի հաստատնո խափանել ջանա թ
- 5. ե յառաջն որ դաց ոք իցէ կամ յիշխանաց կամ ի քահանայից այնպիսին Յ եւ ԺԸ հայրապետացն նդովեալ եղիցի եւ բաժինն ընդ Յուդաի եղիցի եւ ընդ տիրասպան քահանայիցն եւ այս գիր մեր է Յովանիսի շն որ իւն Այ Բջ
- 6. նո էպիսկոպոսիս եւ սբ եւ մեծի հաւրս Բարսղիս էթե ոք այս գրոյս խափանել ջանա այնպիսին նդովս չ ար աչարս ընկալ ցի ի սբո Լուսաւ որ չէն Գրիգ որ ո եւ յամենայն սբոց եւ ի մէնջ կատար իչք գր ոյս աւ հնեալ (s!) եղ...

ԾԱՆՕԹ.— Արձանագրութիւնն արժանի է ուշագրութեան իւր զեղեցիկ գրչութեան եւ յաճախ կըցուածքներէ համար այսպէս վաղ ժամանակից: Առաջին տողում գրուած է «Թ ԱԳ և ՈՐ ին» — թագաւորին. «Թագաւորին» կարդալու համար պէտք է ագ սղագրութիւնը կարդալ ագա. ինչպէս էլ կարդանք նորութիւն է այս ժամանակի համար, հնագրական կամ բարբառական տեսակէտով. մենք հակուած ենք ագա կարդալու: Չորրորդ տողի մէջ «ցուր» — մինչեւ, նոյնպէս բարբառի ազդեցութիւն է, ինչպէս եւ հինգերորդ տողի մէջ «շնորիւն»:

Չորրորդ տողի մէջ. գրչի սխալ է «ամեանայն». երկու անգամ կրկնուում է «արացեն» փոխանակ «արացեն», պէտք է կարծել, որ հնագրական երեւոյթ է եւ աւ կցուած: Փակագծերի մէջ առնուածները կոտորուած են լուսամուտի մօտ, ինչպէս երկրորդ տողի մէջ